एवं विचिनुयाद्राजा परचारं विचक्षणः । चारे हि विदिते पूर्व्वं हितं भवति पाण्डव ।
यदा तु हीनं नृपतिर्व्विद्यादात्मानमात्मना । अमात्यैः सह सम्मन्त्र्य कुर्य्यात् सन्धिं बलीयसा ।
अज्ञायमाने हीनत्वे सन्धिं कुर्य्यात् परेण वै । लिप्सुर्व्वा कञ्चिदेवार्थं त्वरमाणो विचक्षणः । २६१
गुणवन्तो महोत्साहा धर्म्मज्ञाः साधवश्च ये । सन्दधीत नृपस्तैश्च राष्ट्रं धर्म्मेण पालयन् ।
उच्छिद्यमानमात्मानं ज्ञात्वा राजा महामतिः । पूर्व्वापकारिणो हन्यात्तोकद्विष्टांश्च सर्व्वशः ।
यो नोपकर्त्तुं शक्नोति नापकर्त्तुं महीपतिः । न शक्यरूपश्चोद्धर्त्तुमुपेक्ष्यस्तादृशो भवेत् ।
यात्रां यायादविज्ञातमनाक्रन्दमनन्तरं । व्यासक्तञ्च प्रमत्तञ्च दुर्व्बलञ्च विशेषतः ।
यात्रामाज्ञापयेद्वीरः कल्यः पुष्टबलः सुखी । पूर्व्वं कृत्वा विधानञ्च यात्रायां नगरे तथा । २६१५
न च वश्यो भवेदस्य नृपो यश्चातिवीर्य्यवान् । हीनश्च बलवीर्य्याभ्यां कर्षयंस्तत्परो वसेत् ।
राष्ट्रञ्च पीडयेत्तस्य शस्त्राग्निविषमूर्च्छनैः । अमात्यवल्लभानाञ्च विवादांस्तस्य कारयेत् ।
वर्ज्जनीयं सदा युद्धं राज्यकामेन धीमता । उपायैस्त्रिभिरादानमर्थस्याह बृहस्पतिः ।
सान्त्वेन तु प्रदानेन भेदेन च नराधिप । यमर्थं शक्नुयात् प्राप्तुं तेन तुष्येत पण्डितः ।
आददीत बलिञ्चापि प्रजाभ्यः कुरुनन्दन । स षड्भागमपि प्राज्ञस्तासामेवाभिगुप्तये । २६२०
दशधर्म्मगतेभ्यो यद्वसु बह्वल्पमेव च । तदाददीत सहसा पौराणां रक्षणाय वै ।
यथा पुत्रास्तथा पौरा द्रष्टव्यास्ते न संशयः । भक्तिश्चैषां न कर्त्तव्या व्यवहारे प्रदर्शिते ।
श्रोतुञ्चैव न्यसेद्राजा प्राज्ञान् सर्व्वार्थदर्शिनः । व्यवहारेषु सततं तत्र राष्ट्रं प्रतिष्ठितं ।
आकरे लवणे शुल्के तरे नागबले तथा । न्यसेदमात्यान्नृपतिः स्वान्नान् वा पुरुषान् हितान् ।
सम्यग्दण्डधरो नित्यं राजा धर्म्ममवाप्नुयात् । राज्ञा हि सततं दण्डः सम्यग्धर्म्मः प्रशस्यते । २६२५
वेदवेदाङ्गवित् प्राज्ञः सुतपस्वी नृपो भवेत् । दानशीलश्च सततं यज्ञशीलश्च भारत ।
एते गुणाः समस्ताः स्युर्नृपस्य सततं स्थिराः । व्यवहारलोपे नृपतेः कुतः स्वर्गः कुतो यशः ।
यदा तु पीडितो राजा भवेद्राज्ञा बलीयसा । तदाऽभिसंश्रयेद्दुर्गं बुद्धिमान् पृथिवीपतिः ।
विधावाक्रम्य मित्राणि विधानमुपकल्पयेत् । सामभेदान् विरोधार्थं विधानमुपकल्पयेत् ।
घोषाञ्न्यसेत मार्गेषु ग्रामानुत्थापयेदपि । प्रवेशयेच्च तान् सर्व्वान् शाखानगरकेष्वपि । २६३०
ये गुप्ताश्चैव दुर्गाश्च देशास्तेषु प्रवेशयेत् । धनिनो बलमुख्याश्च सान्त्वयित्वा पुनः पुनः ।
सस्याभिहारं कुर्य्याच्च स्वयमेव नराधिपः । असम्भवे प्रवेशस्य दहेद्दावाग्निना भृशं ।
क्षेत्रस्थेषु च सस्येषु शत्रोरुपजपेन्नरान् । विनाशयेद्वा तत् सर्व्वं बलेनाथ स्वकेन वा ।
नदीमार्गेषु च तथा संक्रमानवसादयेत् । जलं विस्रावयेत् सर्व्वमविस्राव्यञ्च दूषयेत् ।
तदात्वेनायतीभिश्च निवसेद्भूम्यनन्तरं । प्रतीघाते परस्याजौ मित्रकार्य्येऽप्युपस्थिते । २६३५
दुर्गाणाञ्चाभितो राजा मूलच्छेदं प्रकारयेत् । सर्व्वेषां क्षुद्रवृक्षाणां चैत्यवृक्षान् विवर्ज्जयेत् ।
प्रवृद्धानाञ्च वृक्षाणां शाखां प्रच्छेदयेत्तथा । चैत्यानां सर्व्वथा त्याज्यमपि पत्रस्य पातनं ।